

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7991342>

**ВЕБСАЙТ ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОБОТИ  
СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ**

*С. В. Середа, студентка*

*Науковий керівник – старший викладач каф. 801 О. М Богдан  
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського  
«Харківський авіаційний інститут»*

Головною рисою сучасного світу є те, що він увесь час змінюється, і цей процес, на відміну від попередніх історичних періодів, відбувається дуже швидко. На нашу думку, однією з найсуттєвіших змін, що відбулася прямо на наших очах, стало те, що завдяки інформаційним технологіям безліч послуг сучасна людина може отримати дистанційно. Не оминули ці зміни й діяльність таких організацій, як бібліотеки, які, щоб іти в ногу з часом, змушені були створювати в Інтернеті свої вебсайти.

Вебсайт (вебсторінка) – це документ або сукупність документів, об'єднаних у сайт і пов'язаних однією темою. Вебсайт – це віртуальний інформаційний центр, який об'єднує тематично пов'язані між собою вебсторінки. Вебсайт є презентацією діяльності бібліотеки в мережі Інтернет.

Часто бібліотеки ведуть і блоги. Блог (від англ. «мережевий журнал чи щоденник подій») – це вебсайт, головним змістом якого є записи чи мультимедіа, що регулярно додаються. Для блогінгів характерні короткі записи тимчасової значущості. Деякі бібліотекарі стають активними блогерами й займаються створенням постів та публікацій для широкого кола читачів.

Блог бібліотеки може стати джерелом інформації про різні бібліотечні новини та події, а також стати місцем, де збиратимуться корисні посилання на регіональні ресурси, публікуватимуться оригінальні

роботи краєзнавчої чи іншої тематики тощо. Окрім того, учасники блогінгів можуть легко відвідувати електронні бібліотеки, сайти з рекомендаційною бібліографією, залишити свій коментар до певної теми або прочитати думку інших.

На відміну від сайту, блогів може бути декілька, головне – визначити, навіщо їх створювати й для кого. Для невеликої бібліотеки блог може слугувати заміною сайту. Візитною карткою бібліотеки в Інтернеті є сайт. А блог може стати доповненням до сайту.

Мета бібліотечного сайту – надати інформацію про бібліотеку, її послуги, фонди, заходи; надати користувачам Інтернету онлайн-доступ до бібліотечних ресурсів; допомогти користувачам зорієнтуватися в мережі, запропонувати їм посилання на цікаві та корисні ресурси; привернути увагу до роботи бібліотеки, читання, книг як джерела.

Виділяють такі головні критерії якості бібліотечного сайту: глибина змісту; легкість навігації; стабільність інформаційних ресурсів; оперативність оновлення інформації; доступність для користувачів; єдиний дизайн для всіх розділів. Важливо, щоб титульна сторінка давала уявлення про різноманітність функцій бібліотеки як інформаційного, культурного, освітнього закладу, посередника між користувачем і світовими інформаційними ресурсами.

Важливим в розробці та подальшому веденні вебсайту є зручність навігації. Будь-яка сторінка сайту повинна включати навігаційні елементи, що охоплюють усі розділи сайту. Навігацію сайтом намагаються створювати найбільш прозорою й комфортною для користувача, щоб йому не довелося робити зайві кроки для подорожі сторінками сайту.

Найчастіше структура вебсайту бібліотеки має такий склад: інформація про бібліотеку (назва, місія, фотографія будівлі бібліотеки, логотип, структура, штат бібліотеки, графік роботи, правила користування бібліотекою, номер телефону, поштова та електронна адреса); новини

бібліотечної діяльності (інформація про заплановані та проведені заходи); послуги, які надає бібліотека, у тому числі платні; інформаційні ресурси (нові надходження, періодичні видання, інформація для користувачів); краєзнавчі ресурси; електронні ресурси: електронний каталог та докладна інформація про правила ведення пошуку в каталозі; віртуальні виставки; бази даних, у тому числі власні; відомості про програми (проекти), які бібліотека реалізує; інформація для фахівців сільських бібліотек; відомості про спонсорів, меценатів, користувачів бібліотеки; дата останнього оновлення сторінок; лічильник відвідувань сайту; зворотній зв'язок (для листування з користувачами); віртуальний читацький щоденник (відгуки читачів про улюблені книги) тощо.

Приблизний перелік назв, які використовуються при оформленні вебсайту бібліотеки: «Меню сайту», «Наша бібліотека», «Новини та події», «Про бібліотеку», «Заходи», «Ресурси», «Нові надходження», «Контакти», «Електронна бібліотека», «Бібліотечному фахівцю», «Фотогалерея», «Віртуальні виставки», «Карта сайту», «Відділи», «Правила користування», «Клуби», «Проекти, програми», «Керівництво», «Фонди», «Каталоги та картотеки», «Віртуальні довідки», «Бібліографічні видання», «Віртуальні виставки», «Календар заходів», «Тренінги».

Різноманітність назв розділів та структура сайту, як правило, частково залежать від призначення бібліотеки. Інколи розміщується також інформація про співпрацю з органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями. Безумовно, перед бібліотеками відкритий широкий простір для наповнення сайту іншими корисними і цікавими ресурсами.

Відзначимо, що зміст вебсайту бібліотеки намагається відповідати таким вимогам: змістовне наповнення сайту має охоплювати різні види інформації (бібліографічну, фактографічну, повнотекстову); інформація на сайті повинна бути достовірною, повною та оперативною; застарілу, але

СЕКЦІЯ І  
СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ. ІНФОРМАЦІЙНА СПРАВА

---

важливу інформацію слід заносити до архіву; повні тексти документів розміщувати з урахуванням авторського права.

Отже, знайомство бібліотеки з всесвітньою мережею Інтернет та впровадження у свою діяльність інтернет-технологій дає їй можливість обслуговувати та задовольняти інформаційні потреби віддалених користувачів, надаючи онлайн-доступ до бібліотечних ресурсів, електронних каталогів, електронних бібліотек тощо, і основним інструментом такої форми обслуговування стає вебсайт.